

MINISTRIA E BUJQËSISE, PYLLTARISË DHE ZHILLIMIT RURAL
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I SEOSKOG RAZVOJA
MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND RURAL DEVELOPMENT
PRANUAR - PRIMLJENO
No 604 Dt. 11/03/08
PRISHTINË - PRIŠTINA

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

**Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhillimit Rural/ Ministerstvo Poljoprivrede,
Šumarstva i Ruralnog Razvoja/ Ministry of Agriculture, Forestry and Rural
Development**

Bazirajući se na Uredbu UNMIK-a br. 2001/19 od 13 septembra 2001 o Ustavnom okviru za Privremene institucije samoupravljanja na Kosovu, člana 1.3 tačka (d) člana 5 u vezi člana 4 i člana 10 Zakona o stočarstvu Kosova Br. 2004/39 od

14. oktobra 2004

Ministar Ministartva poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja

Donosi sledeće:

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO BR. 5/2008
Za uzgoj puževa i stavljanju na promet njihovih proizvoda

Član 1

Cilj

Ovim administrativnim uputstvom propisuju se uslovi koje mora ispunjavati fizička i pravna lica koja se bave uzgojom, otkupom i uređuje se stavljanje puža na ekonomski promet.

Član 2

Definicije

Upotrebljeni pojmovi za ciljeve ovog Administrativnog uputstva imaju sledeće značenje:

Helikokultura – uzgoj puževa za ekonomske ciljeve,

Otkup – otkup odraslih puževa koja su dostigli biološku zrelost za preradu ili za promet,

Registar – baza podataka za uzgoj, otkup i stavljanja puževa u promet.

Originalno paketiranje - paketiranje na posebnoj ambalaži koja osigurava originalnost i kvalitet proizvodnje do momenta otvaranja u cilju konzumiranja ili prerade.

Biološki pokazatelji – preuzimanje forme, veličine i jačine kućice puža prema vrsti,

Laboratorijska kontrola puževa – Laboratorijska kontrola puževa koja se obavlja 3 - 4 dana nakon prečišćenja puževa.

Član 3

Licenciranje

(1) Ministarstvo vrši licenciranje fizičkog i pravnog lica koje se bave uzgojom i otkupom puževa za ekonomске svrhe.

(2) Uslovi licenciranja fizičkih i prvih lica koje se bave uzgojom i otkupom puževa za ekonomski svrhe propisuju se po Administrativnom uputstvu Br.9/2004 za licenciranje delatnosti prehrambene i neprehrambene industrije i građevinske i sertifikovanju proizvoda poljoprivredne industrije.

Član 4

Fizička i pravna lica za licenciranje i uzgoj puževa moraju ispunjavati dole navede uslove:

- a) Zahtev za registraciju farme za uzgoj puževa,
- b) Dokaz o registraciju biznisa,
- c) Dokaz iz katastra za površinu parcele za uzgoj puževa,
- d) Saglasnost veterinarskog inspektora o epizootološkom zdravstvenom stanju i zoohigijenskim uslovima lokacije na kojoj je podignuta farma,
- e) Opis tehničko tehnoloških uslova za proizvodnju: kraći opis uslova uzgoja, vrsti puževa koje se uzbajaju, hrana, preduzete mere za sprečavanje štetocina, preduzete mere za očuvanje ekosistema, način i mesto stavljanja u promet puževa i površina farme za uzgoj puževa,
- f) Saglasnost od inspekcije očuvanja životne sredine za očuvanje balansa ekosistema i ekosistema uopšte,
- g) Dokaz o poreklu puževljevog rasata,
- h) Dokaz od ovlašćenih Instituta o razmaku od 50m, od parcele za uzgoj puževa, kojim se obezbeđuje da nema tretirane površine hemijskim preparatima,
- i) Uplata u žiroračun Konsolidovanog Budžeta Kosova.

Član 5

Zaštitne mere

(1) Ministarstvo propisuje uslove i zaštitne mere koje moraju ispunjavati farme koje se bave uzgojom puževa za ekonomski ciljeve.

(2) Uslovi i zaštitne mere koje moraju ispunjavati farme za uzgoj puževa utvrđeni su u aneksu koja je sastavni deo ovog Administrativnog uputstva.

Član 6

Evidencija

Fizičke i pravne osobe koje se bave uzgojom puževa moraju da drže evidenciju za godišnju količinu otkupnih puževa i njihovu vrstu.

Član 7

- (1) Evidencija za količinu otkupnih puževa sadrži:
- a) Naziv uzgajivača / otkupljavača,
 - b) Personalni broj licence,
 - c) Adresa i stalni boravak,
 - d) Datum i mesto otkupa,
 - e) Vrstu puževa,
 - f) Količinu puževa,
 - g) Datum laboratorijske kontrole puževa.
- (2) Evidencija je jedinstvena s hodno standardima.

Član 8

Održavanje Registra za fizička i pravna lica

- (1) Ministarstvo vodi register fizičkih i pravnih lica koja se bave uzgojom i otkupom puževa za ekonomski ciljeve.
- (2) Register sadrži:
- a) Podatke za fizička i pravna lica,
 - b) Količinu i vrsti puževa proizvedenih i otkupljenih i
 - c) Mesto gde se izvoze puževi.

Član 9

Ograničenja

Zabranjuje se uzgoj i otkup puževa u blizini nacionalnih parkova, posebnim prirodnim rezervatima i & ili posebnim naučnim istraživačkim prostorima.

Član 10

Za konzumiranje upotrebljavaju se sledeće vrste puževa: Šareni puževi (Helix aspersa), Planinski puževi (Helix lucorum), Vinogradarski puževi (Helix pomatina) i uzgojni puževi.

Član 11

Stavljanje u promet puževa

- (1) Puževi koji se stavljuju u promet moraju:
 - a) da su dostigle biološke pokazatelje;
 - b) da su u kućicama žive i neoštečene i
 - c) da su iste veličine,
- (2) Puževi se stavljuju u promet živi ili konzervirani ako nije drugčije predviđeno ovim Administrativnim uputstvom.

Član 12

Ambalaža i paketiranje

- (1) Ambalaža za paketiranje puževa mora da bude:
 - a) izdržljiva od udarca i nagnječenja, čista i bez aromatičnih ostatka. Nakon svake upotrebe ambalažu treba očistiti i dezinfektovati sa odgovarajućim dezinfektivnim preparatima,
 - b) takav kako bi omogučio slobodnu cirkulaciju vode i prskanje i
 - c) takav da bi omogučio razvetravanje i cirkulaciju vazduha.
- (2) Ambalaža za paketiranje puževa mora da ima druge osobine koje se mogu zahtevati od organa kontrole bezbednosti hrane i javnog zdravlja.

Član 13

Transport

- (1) Transport puževa mora da se obavi u mrežnim kesama i plastičnim ili drvenim kutijama ili u metalnim kutijama koje se ne dotaknu korozijom.
- (2) Transportno sredstvo mora da bude čist, dezinfektiran i da ima opremu ohlađenja kako bi obezbedila temperatura 4 - 8 °C.

Član 14

Sadržina etikete i deklaracije

- (1) Proizvodi na originalnim paketima koje se stavljuju na promet ambalažirano i upaketiranim materijalom moraju biti etiketirani.
- (2) Etiketa mora da sadrži sledeće podatke:
 - a) Naziv proizvoda ili trgovački naziv proizvoda,
 - b) Ime proizvođača i adresa,
 - c) Mesto porekla,
 - d) Serijski broj proizvoda,

- e) Sadržina proizvoda obuhvatajući i aditive koje mogu biti sastavni deo proizvoda. Redosled sadržine proizvoda mora da se vrši na osnovu njihove težine (mase) u proizvodnju.
- f) Datum proizvodnje i rok trajanja odnosno informaciju: "može se upotrebiti do datuma" (za proizvode koje imaju rok trajanja do tri meseca unosi se dan i mesec dok za proizvode koje imaju rok trajanja više od tri meseca unosi se samo mesec i godina),
- g) Neto težina proizvodnje,
- h) Uputstvo o uslovima očuvanja i uskladištenja i
- i) Uputstvo o načinu upotrebe.

(3) Podaci moraju biti jasni, vidljive, čitljive i da se ne izbrišu lako.

(4) Etiketa se piše na službenom jeziku Kosova.

Član 15

Ako se proizvod nije paketiran od proizvodača, pored utvrdenih uslova po članu 14 ovog Administrativnog uputstva etiketa mora da sadrži i ove podatke:

- a) Naziv i sedište pravnog lica osobe ili ime i adresu fizičkog lica koji je proizvod i
- b) Datum paketiranja.

Član 16

Sadržaj deklaracije

(1) Za stavljanje u promet puževa u ambalažiranoj formi zahteva se postavljanje deklaracije sa sledećim podacima:

- a) za količinu i vrstu puževa i utvrđene uslove po članu 14 ovog Administrativnog Uputstva,
- b) podaci izvoznika i mesto izvoza,

(2) Deklaracija mora se staviti na vidljivo mesto.

Član 17

Nadziranje i inspektovanje

(1) Nadziranje i inspektovanje proizvoda i otkupa vrši veterinarski inspektor.

(2) Proizvođač je obavezan da u svako doba, kada se od veterinarskog inspektora zahteva, pruži tražene podatke.

Neni 18

Kaznene odredbe

Za nesprovođenje ovog Administrativnog uputstva kažnjava se prema odredbama člana 25 (h), (j) i (k) i stava 2 i 3 člana 26 Zakona o stočarstvu Kosova Br. 2004 / 33.

Završne odredbe

Član 19

Ovo Administrativno uputstvo stupa na snagu dana potpisivanja

Datum: 11. 03 2008

Ministar Ministarstva za Poljoprivredu,
Šumarstva i Ruralnog razvoja
Idriz Vehapi

Prilog

U članu 4 tačka 2 propisuju se sledeći uslovi i zaštitne mere koje trebaju ispunjavati farme za uzgoj puževa:

1.Izbor površine

Površina zemljište za uzgoj puževa mora ispunjavati sledeće uslove:

- a) Zemljišna površina ne sme da budu u blizini zona sa poplavnim vodenim potencijalom,
- b) Zemljišna površina mora da je meliorisana i da ne sadrži površinske vode
- c) Mora se utvrditi vrsta zemljište i sadržina teških metala na tla,
- d) Aciditet, pH zemljišta bude 5.8 -7.5, prema vrsti helikokulture i
- e) Sadržina kalcija asimiliranog u tla mora da bude od 1,5 – 2 %,

2.Priprema zemljišta

Priprema zemljišta za uzgoj helikokultura:

- a) Mora se obezbediti dovoljna vlažnost 75 – 80 % prema vrsti helikokulture,
- b) Ograde na površini parcele moraju se postaviti u dubini do 40 cm. Dok posebne mreže za zaštitu površine (eurohelix) za uzgoj puževa mora se postaviti u dubini do 10 cm.
- c) Dimenzije kvadrata mreže za očuvanje puževa moraju biti 2.5 mm.na podu i 4 mm. u visini,
- d) Visina ograde mesta za uzgoj puževa mora da je do 60 cm.
- e) Mora da se izvrši dezinfekcija tla odmah posle pripremanja parcele i
- f) Smeštaj puževa može se obaviti 60 dana posle dezinfekcije i deratizacije zemljišta.

3. Zaštitne mere

Za zaštitu helikokulturave moraju se preduzeti sledeće mere:

- a) U slučaju invazije insekata, dozvoljava se da na puževima primeni insekticidi sa osnovama biljnih ekstrakta ili melathionin preparati u satavu od 3 – 5 %,
- b) Negašeni kreč u prahu može se upotrebiti kao dezinfektivni material za parcelu na koju se smeste puževi i na prohodnim mestima između parcela.
- c) Za redovno tretiranje pesticidima kao preventivna mera za sprečavanje bolesti hranljivih bilja za puževe, dozvoljava se upotreba pesticida sa osnovom od organo fosfora,
- d) Treba preduzeti zaštitne mere za zaštitu od grabljivca. Zaštitne opreme moraju da budu u visini od 60 – 90 cm. i
- e) Posebna mreža za zaštitu površine (eurohelix) treba da bude 100 % od polietilena.